NİSAN
1976
YIL:3 SAYI:20
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

İstanbul Elektrik Mühendisleri Odası
"Fuel-Oil santralları kurmak dışa bağımlılığı pekiştirmekti"

Elektrik Mühendisleri Odası Çukurova Elektrik A.Ş.'ye verilen Fuel-Oil santralı kurma izninin TEK yasasına aykırı olduğunu bildirdi

Çukurova Elektrik A.Ş. ne verilen imtiyazla ilgili açıklamamızın basındaki yankıları

ç.e.a.ş.'ne verilen imtiyazı eleştirdik :

ELEKTRİK ÜRETİMİ, ÖZEL SERMAYEYE BIRAKILAMAZ

Çukurova Elektrik A.Ş.'ne fuel-oil'e dayalı santral kurma izni veren kararnamenin 18. Mart 1976 tarihli resmi gazetede yayınlanması üzerine İzmir'de toplantı halinde bulunan merkez ve şube yönetim kurullarımız olay üzerine eğildi ve 1970 de hazırlanan, «Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın» imzasını taşıyan bu kararnameyi eleştirdi.

E.M.O. Yönetim Kurullarının bu konudaki görüşünü aynen veriyoruz:

«Enerji üretimi gibi ülkemiz ve halkımız için hayati ölçüde önemli bir konuda, amacı daha çok kâr etmek olan özel kesime imtiyaz vermenin çok sakıncalı sonuçlar doğurabileceği ortadadır. Bu gerçek Türkiye'de bugüne kadarki uygulama ile bir çok kez saptanmıştır.

İmtiyaz sözleşmeleri, hızla değişen elektrik üretim, iletim ve işletme şartlarına uymamakta sözleşmelerin değişmesi uzun zamana ihtiyaç göstermektedir.

Elektrik fiyatları, kâr ve işletme konularında büyük anlaşmazlıklar çıkmakta, imtiyazlı şirketler plan hedefleri doğrultusunda yönlendirilememektedir.

Şirketler yükümlülüklerini yerine getirmemekte, oyalamalarla zaman kazanarak görevlerini savsaklamaktadır.

– Özellikle, fuel-oil santralleri sahibi imtiyazlı şirketler bakım yapıyormuş bahanesiyle, enerjiye en çok ihtiyaç olan zamanlarda, hükümete baskı yapmak üzere üretimi durdurabilmektedir.

Öte yandan bu son kararname, enerji üretim, iletim ve işletmesini tek elde toplamayı hedefleyen TEK yasasının «lafzına ve ruhuna» aykırıdır. Bilindiği gibi TEK yasası, sadece o zamana kadar verilen imtiyazları kapsam dışı bırakmıştır. Özel şirketlere yeni imtiyazlar verilmesine olanak tanımamıştır.

Başbakan Süleyman Demirel'in de açıkladığı gibi dış ödemeler dengesindeki açığın başta gelen nedenlerinden biri petrol ithalidir. Özel şirkete tanınan santıral kurma imtiyazının üstelik petrole dayalı santral için verilmesi enerji üretimindeki dışa bağımlılığı pekiştirici yeni bir girişimdir.

Ülkemizin içinde bulunduğu enerji dar boğazından kurtulması yolunda linyit ve su gücümüze dayalı köklü çözümleri getirmeyen, enerji sektöründe kalkınma planının öngördüğü yatırımları bile gerçekleştirmeyen siyasal iktidarların, kendi yanlış politikalarının sonucunu

Sonu 12'de

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay imzasıyla yayınlanan kararnamenin fotokopisi

BAŞYAZI

TEKNİK ELEMANLAR VE SİLAHLANMA YARIŞI

MC iktidarı, ABD emperyalizmiyle yeni kölelik antlaşmaları imzaladı.

Silah alımlarıyla tekrar, emperyalist silah tekellerine geri gidecek bir para yardımı karşılığı, topraklarımız ABD'ye kiralandı.

Söz konusu andlaşmadan Türkiye, ulusal onurumuzu inciltilmesinin ötesinde büyük zararlarla çıkmıştır.

ABD'ye verilen üsler ve alınacak silahlar Türkiye'ye tüm komşularının düşmanlığını kazandırmıştır. Gerçekte MC iktidarının ve Amerikan emperyalizminin istediği de budur. Düşmanlıklar, yeni silah alımlarını gerekli kılacak ve bütçemizin % 30'una yakın bölümünün silahlanmaya ayrılması ve emperyalizme bağımlılığımız sürecektir.

Yoksul ülkemizin gelişip kalkınmasına ayrılabilecek fonlar, böylesi üretici olmayan alanlara harcandıkça, emperyalizmin yeni-sömürgecilik boyunduruğundan çıkabilme olanağımız kalmayacaktır. Sömürü ve talan düzeni sürecektir.

Ülke yönetimindeki emperyalizme bağımlı işbirlikçi egemen çevrelerin böylesine çıkarına olan son gelişmeler, emekçi halkımızın bir parçası olan biz teknik elemanların zararınadır.

Zararınadır çünkü, teknik elemanların açık ve gizli işsizliği artarak sürecek demektir.

Silahlanmaya ülke bütçesinden ayrılan, muazzam fonlar, üretici yatırımları kısıtlayan bir etken olmaktadır. Bunun sonucu teknik elemanlar için giderek artan açık işsizliktir.

Öte yandan, içinde bulunduğumuz bilimsel ve teknik devrim çağında bilimsel ve teknolojik araştırmaya ve eğitime ayrılan fonlar, tüm ülkelerde artmak eğilimindedir. Pek çok ülke bütçesinin % 30'a yakın bölümünü, yani bizim silahlanmaya ayırdığımız oranda bir bölümünü, bilimsel ve teknik gelişmeye ayırmaktadır. Oysa Türkiye bilimsel ve teknolojik gelişme düzeyi düşük bir ülke olarak, özellikle bu alana yatırım yapmak zorundadır. NATO ve CENTO gibi saldırgan paktların ve ABD üslerinin zorladığı askeri harcamalar ise bunu engelleyen baş etkendir. Türkiye'nin mahkum bırakıldığı geri bilimsel ve teknik düzey özellikle biz teknik elemanların mesleki tatminsizliğinin, çağdaş bilim ve teknolojinin gerisinde kalmasının baş nedenidir. Teknoloji üreten bir ülkenin teknik elemanları olamamayı bir yana bırakalım, ithal edilen teknolojiyi bile doğru ve ülke çıkarına uygun ölçütlerde seçemiyecek ve kullanamıyacak düzeyde kalmağa mahkum edilmiş bulunuyoruz. Aynı nedenler, yabancı teknik eleman ithalinin gerekçesi olmakta yerli teknik eleman işsizliğine tuz biber ekmektedir.

Teknik elemanların artan açık ve gizli işsizliği, çalışma gücünün arz ve talep kanununa göre fiatlandırıldığı, Türkiye'de, kafa emekçileri olan teknik elemanları ke-

Sonu 12'de

aydınlığa doğru

yüksel birdal'ın duruşması yapıldı

Aydınlığa Doğru'da çıkan «Yayımcılar Birliği MC İktidarını Kınadı» başlıklı yazıdan ötürü hakkında soruşturma açılan Yüksel Birdal'ın yargılanmasına İstanbul Toplu Basım Mahkemesinde devam edildi.

17 Mart günü yapılan duruşmada Yüksel Birdal'ın sorgusu yapıldı. Şube başkanımız sorgusunda: «Biz Yayıncılar Birliği'nin yayınladığı bildiriyi duyurduk. Bildiride tutuklama olayı hakkında bir kınama veya övme yoktur. MC iktidarının tutumu ve baskıları kınanmıştır. 1938 yılında yasalara aykırı olarak toplatılan kitaplara ait karar protesto edilmekte ve mahkeme kararı olmadan kitap toplatıldığı anlatılmaktadır. Bir yazının içinden birkaç cümleyi alarak yeni anlamlar çıkarmanın usulsuz olduğu Yargıtay içtihatları ile bellidir» dedi.

Duruşma sonunda, Yüksel Birdal'ın duruşmalardan vareste tutulmasına, avukatlara mehil verilmesine karar verildi. Yüksel Birdal'ın gelecek duruşması 12 mayısta yapılacak.

GENEL SİLAHSIZLANMAYI SAVUNUYORUZ

Birleşmiş Milletler Örgütüne danışman niteliğinde olan Dünya Barış Konseyi, 1975 de Stokholmde yayınladığı bir bildiriyle, «insanlığın ilerlemesi için çaba harcayan» bütün kuruluşları yeryüzünde sürekli ve kalıcı bir barışın sağlanması için elele vermeye çağırmıştı.

Bu kez, Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun çağrısı üzerine İlerici Kadınlar Derneği aynı bildiriyi Türkiye'de imzaya açtı. Benimseyen üyelerimizin odamızda da imzalayabileceği bildiri özetle şöyle:

Barış savunulabilir. Barış içinde bir dünya Kurulabilir.

Barış güçlerinin birliği, saldırganlık, sömürü ve baskının, açlık ve yoksulluğun sonsuza dek ortadan kalkacağı yeni bir dünya yolunda hala var olan engelleri aşacak güçtedir.

Silâhlanma yarışı, yeryüzünün pek çok ülkesinde, sürekli artan hayat pahalılığı, enflasyon ve ekonomik bunalımla Karşı karşıya bulunan geniş halk yığınlarının sırtında ağır bir yüktür.

Yumuşama, günümüzün en acil sorunlarının çözümlenmesi, sıcak savaş ve gerilim alanlarının yokedilmesi için yeni olanaklar yaratmaktadır. Silâhlanma yarışının sona ermesi, insanlığın hedefine, tüm nükleer ve diğer yığınsal yok edici güce sahip silâhların yasaklanmasına, genel ve tam bir silâhsızlanmaya, silâhtan arınmış bir dünyaya giden yolu açaçaktır.

Yumuşamayı geri dönülmez yapabilmek için,

Yeni bir uluslararası ekonomik düzene hızla ilerleyebilmek için

Barışı savunmak ve yeni bir dünya kurmak için

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURUN

Tüm nükleer ve yığınsal imha silâhlarını yasaklatmak için,

Genel ve tam bir silahsızlanma için,

Birleşmiş Milletler Dünya Silâhsızlanma Konferansının en kısa zamanda toplanması için ELELE.

ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ DÜNYASINDAN HABERLER

Derleyen: H. Halet Işıkpınar

ENERJİ ÜRETİMİ ARTIYOR

Avrupa Ekonomik Komünitesinin statistik ofisinin, Ekim 1975 başında yayınladığı rakamlar:

1974 yılında Avrupa Enerji üretimi 1973-1974 yılındaki elektrik enerjisi üretimine oranla, yüzde 8.2 artmıştır. 1974 yılında Nükleer Enerji santrallerinde üretilen elektrik enerjisi, daha evvelki yıla oranla yüzde 14.2, hidroelektrik enerji yüzde 11.6, linyitle üretilen elektrik enerjisi yüzde 7.9 ve tabii gaz yakılarak üretilen elektrik enerjisi yüzde 7.3 artmıştır.

Energy International
Mart 1976

Brezilya 4500 Megavatlık Hidroelektrik Santrali İnşa ediyor:

Brezilya'da, Rio Paranaiba nehri üzerinde, Sao Paulo şehrinden 640 kilometre mesafede inşa edilmekte olan 'Ltombiara' santralinde, 2300 megavat gücünde 6 adet Francis türbini kurulmaktadır. Toprak barajın arkasında 750 kilometrekare yüzeyinde ve 2.5 kilometre uzunluğunda bir göl meydana gelmektedir. Her bir türbinin gücü 388 megavat olup bunlar 84 metrelik düşü altında çalışacaklardır. Türbinler, Voith firması ile Brezilyalı Bardella S.A. Industrias firması tarafından teslim edilecektir. Bu santral 70 milyon marka mal olacaktır. Ayrıca, Brezilya'nın kuzeyinde, Paulo Afonse'de beş adet su türbo-generatörü kurulacaktır. Bu grupların her biri 425 megavat gücünde olacak ve 115 metrelik düşü altında çalışacaktır. Bu türbinler, Companhia Hidroelectrica tarafından Voith firmasına sipariş edilmiştir. Bu santralin de toplam gücü 2225 megavat olacaktır.

Energy International
Mart 1976

İTALYA'DA NÜKLEER SANTRALLAR GELİŞİYOR

İtalyan Hükümetinin ekonomik planlarını düzenleyen Bakanlar arası komite, beheri 1000 megavat gücünde 8 adet nükleer elektrik santrali inşası planını onaylamıştır. Bu santraller PWR ve BWR tiplerinde olacaktır. Milli Elektrik Kurumu ENEL, 1977 yılından evvel 80 GW gücünde yeni nükleer santrallerin de siparişlerini tasarlamıştır. Bu reaktörler hafif su ve ağır su tipinde olacaktır.

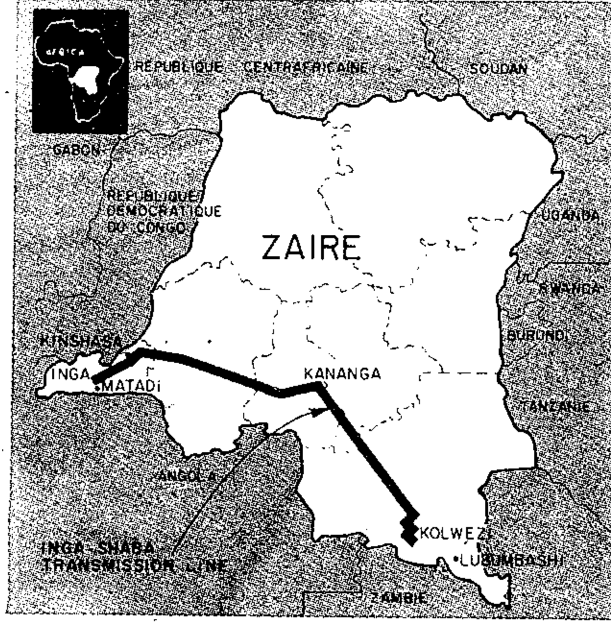
Energy International
Mart 1976

GÜNEY KORE 25.000 MEGAVAT GÜCÜNDE NÜKLEER SANTRALLER İNŞASINI PLANLADI.

Birleşik Amerikadaki Burns and Roe Mühendislik firması ile Kore Atom Enerjisi Araştırma Enstitüsü, Kore Cumhuriyetinin nükleer enerji programını öngören proje mühendislik hizmetleri için, işbirliği yapmak üzere bir şirket kurmaya karar vermişlerdir. Bu şirket, Kore Bilim ve Teknoloji Bakanlığının Pusan civarında inşa edilmekte olan Ri, rumuzlu birinci 564 megavatlık PWR tipi nükleer santralinde, kalite emniyeti ve işletmeden evvelki test hazırlıklarına başlamıştır. Kore, girişmiş olduğu sanayi hamlesinin muhtaç olduğu enerjiyi karşılamak için 2.000 yılına kadar 25.000 megavat gücünde nükleer santrallerin inşasını programlamıştır. Bu arada yeni şirketin, mühendislik ve proje hizmetinden başka nükleer teknolojinin Korede gelişmesine büyük ölçüde hizmet edeceği açıklanmıştır.

Energy International
Mart 1976

ZAİRE'DE 1700 KM UZUNLUĞUNDA ENERJİ NAKİL HATTI İNŞA EDİLİYOR

Zambia nehri üzerinde inşa edilmekte olan İnga barajından, maden yatakları zengin olan Shaba eyaletine elektrik enerjisi iletmek için 1700 kilometre uzunluğunda enerji nakil hattı inşa edilmektedir. Hidroelektrik santral evvela 560 megavat gücünde olacak ve 1020 megavata kadar genişletilecektir. Gerilim 400 kilovolttur.

Enerji nakil hattında 32 metre yüksekliğinde ortalama 360 metre açıklıkta dikilen direklere 3 santimetre çapında çelik alüminyum iletken çekilmektedir. Birbirinden 50 metre mesafede paralel olarak dikilen direklerden teşekkül eden iki adet enerji nakil hattında, 8500 adet pilon dikilmekte olup, bu hat için 140.000 ton ağırlığında malzeme, İnga limanına çıkarılmış ve buradan itibaren, beheri 100 ton yük taşıyan 'Schnabel' tipi motorlu dubalarla iş yerine taşınmaktadır. Malzemenin bir kısmı da trenlerle, bir kısmı 300 adet kamyonla, 26 vinçli kamyon, 55 traktör ve 5 uçak ile, pilonların dikilecek yerlerine taşınmaktadır. Bu projede 4.000 adet yerli işçi çalıştırılmaktadır. Bu enerji nakil hattının 1977 yılında hizmete girmesi planlanmıştır.

World Construction
Mart 1976

110-220 V DÖNÜŞÜMÜNDE DAHA ETKİLİ ÇARELERE BAŞVURULMALIDIR.

Yazan: Y. Elektrik Müh. Nusret ALPEROZ

Standart dış; 110/190 V luk gerilim sistemi ülkemizde yalnız İstanbulun eski semtlerinde kalmış bulunmaktadır. Avrupanın bir çok kentlerinde bu gibi standart dışı sistemler çoktan kaldırılmış, halen dönüşüm işleminin sürdürüldüğü bir kaç kent kalmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi 110/190 V luk sistemde, yeni bağlantılarda, genellikle olduğu gibi kesitlerin gerilim düşümüne göre saptanmasında, dış ve iç tesisatta kesitler, 220/380 V dakine göre dört kat olmaktadır.

Güç ve kesitler aynı kalarak 110-220 V dönüşümü yapıldığında ise, kabloların akım bakımından yükleri yarı yarıya azalmakta ve bunun sonucu olarak, gerilim düşümleri (yüzde olarak) ve güç kayıpları dörtte bire inmekte ve mevcut şebeke en az kendisi kadar bir ilâve yapılmış gibi kuvvetlendirilmiş olmaktadır.

İETT İdaresi, halen, bir bina içerisindeki abonelerin hepsi, kendi dairelerindeki cihazların dönüşüm giderlerini üzerlerine almayı üstlendikleri takdirde, başkaca bir gider yüklemeden, 110-220 V dönüşümünü gerçekleştirmektedir.

Ancak uygulamada aksaklık doğuran bir husus şudur: Her binada ayrı bir şube ve kofre bulunmamaktadır. Yan yana bulunan binalardan birine şube hattı tesis edilerek kofre konmakta, bunun sağındaki solundaki binalara bu kofreden kolon hattı ile bağlantı yapılmaktadır. Bu durumda olan binalardan biri için gerekli üstlenme belgesi verilerek 110 V dan 220 V a geçilmek istendiğinde, bu binaya ayrı bir şube tesisi gerekmekte ve bunun gideri bina sahiplerine yüklenmektedir. Bu başlangıcından beri 110-220 V dönüşümlerinde şikâyet konusu olmuş, hattâ bazıları işlemlerini tamamladıkları halde sırf bu nedenle dönüşümü yaptırmaktan vazgeçmişlerdir.

Bu gibi hallerde, abonelerin, kendi cihazlarının dönüşüm giderlerini yüklenmek suretiyle yeterince fedakârlıkta bulundukları ve İdarenin sağlıyacağı diğer faydalar göz önüne alınarak, şube giderlerini İdare kendisi yüklenmeli, abonelere üstlendiklerinden başka hiç bir gider yüklememeli ve dönüşümle ilgili işlemleri elinden geldiğince kolaylaştırmalıdır.

110-220 V dönüşümünü zorlaştıran diğer bir etken de şudur: Dairelerindeki cihazların büyük bir kısmı veya hepsi 110 V luk olan aboneler 220 V a geçmek hususunda isteksiz olmakta ve direnmektedirler. Bu da dönüşümü zorlaştıran en önemli etkenlerden biri olmaktadır. Bu bakımdan, bundan sonra, voltaj regülatörü vb. gibi zaruri cihazlar akkor flâmanlı lâmba, fluoresan lâmba balastı, dışında, her türlü 110 V luk cihaz yapımı yasaklanmalıdır. 110 V luk semtlerde oturanlar bu cihazları şimdilik transformatör ile kullanmalıdırlar. Yani er geç 220/380 V luk sisteme dönüleceği göz önüne alınarak, kullanıcıların elektrikli cihazlarını asıl olan bu sisteme göre düzenlemeleri kendilerine önerilmeli ve bu hususta kendilerine yardımcı olmak için, yukarıda sözü geçenler dışında her türlü 110 V luk cihaz yapımı önlenmeli ve yasaklanmalıdır.

Ekonomik zararları dışında, yarattığı ikilem ile çeşitli kullanma zorlukları da doğuran 110/190 V luk gerilim sisteminin, İstanbulda da tamamen yok edilebilmesi için, İETT İdaresine olduğu kadar, ilgili bakanlıklar, ve meslek odaları ile meslekdaşlarımıza ve tesisatçılara düşen görevler vardır. Ülkemizin yararına olan bu işte elbirliği ile ve daha etkili olarak çalışmalıyız.

ahmet isvan şubemizi ziyaret etti

"BELEDİYE, EGEMEN GÜÇLERİN DEĞİL HALKIN BELEDİYESİ OLMALIDIR"

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan şubemizi ziyaret ederek, Yönetim Kurulu üyelerimizle tanıştı. İsvan yönetim kurulu üyelerimizin sorularını cevapladı, İstanbul'a ve belediyelerin işleyişine ilişkin düşüncelerini açıkladı. İsvan, bu arada İETT'nin «halka açık bir anonim şirket» haline getirilme düşüncesine karşı olduğunu belirtti.

Şube başkanımız Yüksel Birdal «Belediye Başkanımızı odamızda görmekten duyduğu sevinci ifade etti, odalar ile belediye arasında var olan ve bu tür ilişkilerle geliştirilecek diyalogun yararlarından sözetti.

Sayın İsvan'ın, İstanbul Belediyesi ile ilgili her türlü soruya cevap vermeye ve atılması gereken uygun adımlar varsa bu konudaki önerileri dikkate almaya hazır olduğunu söylemesi üzerine, yönetim kurulu üyelerimiz geçen dönem yürüttüğümüz gecekondu elektriklendirilmesi eyleminde karşılaşılan bürokratik zorlamaları dile getirdiler.

Belediye Başkanı, yönetim kurulumuzun karşılaştığı zorlukların belediyenin birçok çalışma alanında var olduğunu açıkladı. Konuyu, temelde ele almak gerektiğini şu sözlerle ortaya koydu:

Bugün belediyelerin içinde bulunduğu yasal statü, belediyelerin kimin belediyesi olduğunu göstermektedir.

Halkın seçtiği yöneticilerin etkin olamaması için bilinerek yasal engellemeler yapılmıştır. Yasalarla, yönetiliklerle getirilen engellemeler kendi içinde ve ekonomik düzenle tamamen tutarlıdır.

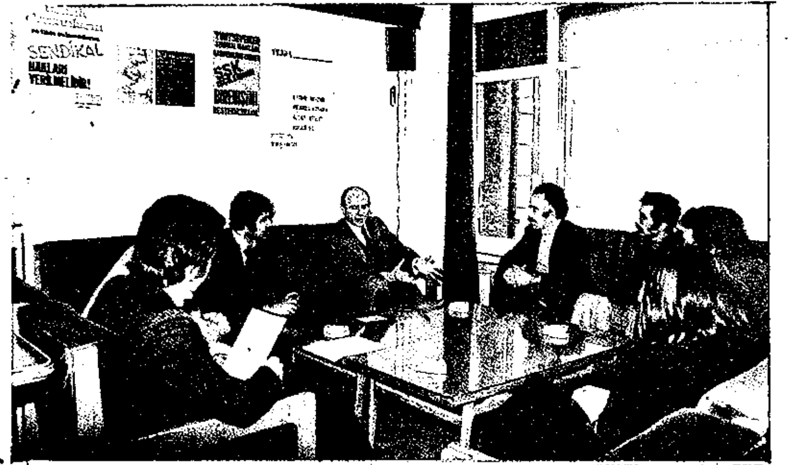
Belediyeler egemen güçlerin belediyesi olarak, işlemiştir. Belediyeler kendi arazilerine sahip çıkınamış, egemen güçler belediye arazisi üzerinde milyonlarına milyonlar katmışlar, sermayelerini büyütmüşlerdir. İstanbul'da bunun birçok örneği vardır.

Biz belediyeler üzerinde, haksız, anayasa ile bağdaşmayan bir vesayetin varlığından şikâyetçiyiz. Yasaların belediyeleri getirdiği konumun halkımıza anlatılması çok önemli bir görevdir.

Belediyede çalışan elemanların bir bölümü İmar ve İskân Bakanlığının memurudur. Belediye bunların atamasını yapamaz. Ekmek fırınlarını denetlemekte belediyelerin yetkisi, ihbar etmekten ibarettir

Gecekondu elektriklendirilmesinde karşılaşılan zorlukları bu bütünsellik içinde ele almak gereklidir.

Ahmet İsvan daha sonra belediyelerin yapacağı işlerin yetkisizliklerini belirtmekle kalmaması gerektiğini de söyledi, yasaların verdiği yetkileri sonuna kadar halk yararına kullanmak zorunluluğunu vurguladı. Bu konuda kendi girişimlerinden örnekler verdi. T.E.D. Kulübü ile birkaç otel ve apartmanın işgal ettiği Taksimdeki belediye arazisinin parmaklıklarının sökümü işlemine yönetim kurulu üyelerimizi davet etti.

Belediye Başkanı Ahmet İsvan Yönetim Kurulumuzla görüşüyor.

Ahmet İsvan, yönetim kurulu üyelerimizin çeşitli sorularına cevaplar verirken, e-

Sonu 12'de

odalararası çalışmalar

«YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALIDIR»

İstanbuldaki 11 mühendis ve mimar odası şube ve temsilcilikleri ile TÖB—DER, TÜM—DER, TÜTED, TÜS—DER ve TÜM—AS aşağıdaki açıklamayı yaptılar:

Öğrenim kurumlarındaki baskı ve saldırılar, MC iktidarının yüksek öğrenim kurumlarına ilişkin açıklamaları meslek örgütleri olarak bizleri ciddi endişelere düşürmektedir.

Üniversite ve diğer yüksek öğrenim kurumlarında demokratik hak ve özgürlükleri savunan ilerici öğrencilere faşistlerin saldırması, sonra da bu bahaneyle öğrenim özgürlüğünün kısıtlanarak okulların tatil edilmesi üniversite özerkliğinin ortadan kaldırılması amacına yöneliktir.

Bir yanda yargı organları tarafından da ortaya konduğu gibi MC'yi oluşturan siyasal partilerden birinin yan örgütüne bağlı faşist çeteler yüksek öğrenim kurumlarına saldırılar düzenliyor. Öte yandan MC iktidarı yüksek öğrenim kurumlarına el koyabileceğini açıklıyor.

Bütün bu gelişmeler oynanarak istenen oyunları yeterince sergilemektedir.

Bir yığın öğrencinin hayatına, milyonlarca liralık israfa, binlerce gencin yıllarına mal olan bu gelişmeler karşısında olan kuruluşlar olarak ilgilileri uyarıyoruz.

Yüksek öğrenim gençliğinin istekleri ve önerileri göz önüne alınarak YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA CAN GÜVENLİĞİ VE EĞİTİMİN DEVAMI SAĞLANMALIDIR.

3. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI 22 — 23 MAYISTA TOPLANACAK

3. Teknik Eleman Kurultayı 22—23 mayıs günleri Ankara'da toplanacak. Kurultay düzenleme komitesi ön çalışmalarını yoğunlaştırdı. Kurultayın basında ve kamuoyunda hakettiği ilgiyi göreblimesi için çeşitli yöntemler denenecek. Teknik elemanların eğitimlerini ortaya çıkarmak ve potansiyellerini geliştirmek üzere 15 mayıs günü, ülke çapında 14 Bölgede toplantılar düzenleniyor. İstanbul'da yapılacak toplantıya, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya ve Tekirdağ illerinden gelen teknik elemanlar katılacak.

Öte yandan TMMOB Genel kurulu bu yıl 7—8 mayıs günleri Ankara'da yapılacak.

İZMİR'DE ODALARARASI ÇALIŞMALAR

İzmir Odalararası Koordinasyon Kurulu çalışmaları E.M.O. İzmir Şubesinin sekreterliğinde sürüyor. Koordinasyon Kurulunun son toplantısında Ege

Sonu 12 'de

PTT işçilerinin grev için hazırladıkları afiş.

GREVDEKİ PTT İŞÇİLERİNİ ZİYARET ETTİK

İstanbul'da, Telefon Başmüdürlüğüne ait 7 ve ayrıca PTT Fabrikası ile Araştırma Laboratuvarında direniş halinde bulunan, DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş sendikası işçilerinin işyerlerini ziyaret ederek elektrik mühendisleri odasının kendilerini desteklediğini bildirdik.

Sendika başkanı Mustafa Acar'dan edindiğimiz bilgiye göre 11 martta başlayan direnişe 860 işçi katılıyor ve direniş o laysız sürüyor.

Mustafa Acar, uyuşmazlığın başlıca nedeninin, daha önceki sözleşmede işverene kabul ettirilen ve İş Kanununun 17. maddesini geçersiz kılan bir maddenin yürürlükten kaldırılmasının işverence ısrarla istenmesi olduğunu söyledi. İki yıllık, sözleşmede sendikanın günlük ücrete zam talebi 45 TL. + 50 TL. iken işverenin 20+20 TL. nın üzerine çıkmaması da başka bir anlaşmazlık konusu olmuş. Sendika, işçi için, işten atılmama güvencesinin ücret artışından daha önemli olduğunu savunuyor. Grev nedeniyle PTT nin 149 aracının durduğu, telefon arızalarının giderilemediği, yeni hatların döşenemediği bildiriliyor. Sendika başkanı, PTT'nin bugünkü iktidarın bir uzantısı olmak niteliğini gösterdiğini de ifade etti.

İşyerlerinde grev gözcüsü işçilere çeşitli sorular sorarak görüşlerini aldık. İşçilerin en çok üzerinde durduğu sorunlardan biri işçi - memur ayrımı konusundaydı. PTT de aynı işi yapan kişilerin bir bölümünün işçi bir bölümünün memur statüsünde bulunduğunu çok sayıda örnekler vererek anlattılar. Bu uygulamanın iktidarın çalışanları bölme niyetini belgelediğini söylediler.

PTT'nin kendi bünyesinde, kendi elemanları ile yapılabilecek işleri müteahhitlere vererek düzenin devlet eliyle adam zengin etme amacına hizmet etiğini de dile getirdiler.

Asgari ücret ile ilgili önerilerini, değişik işyerlerinde öğrenmek istediğimizde, hep aynı miktar, sözbirliği edilmişcesine ortaya kondu: «Günlük ücret; 100 TL. nın altına düşmemelidir. İşçinin insanca yaşayabilmesi için gereklidir bu.»

Zaman zaman kendilerine kötü davranan, işveren temsilcisi teknik elemanları da hatırlatarak, mühendislerin ve teknik elemanların sendikal haklar istemeleri için ne düşündüklerini sorduk. İşçi memur tüm çalışanların sendikal hakkı olmalı dediler. Kendileri-

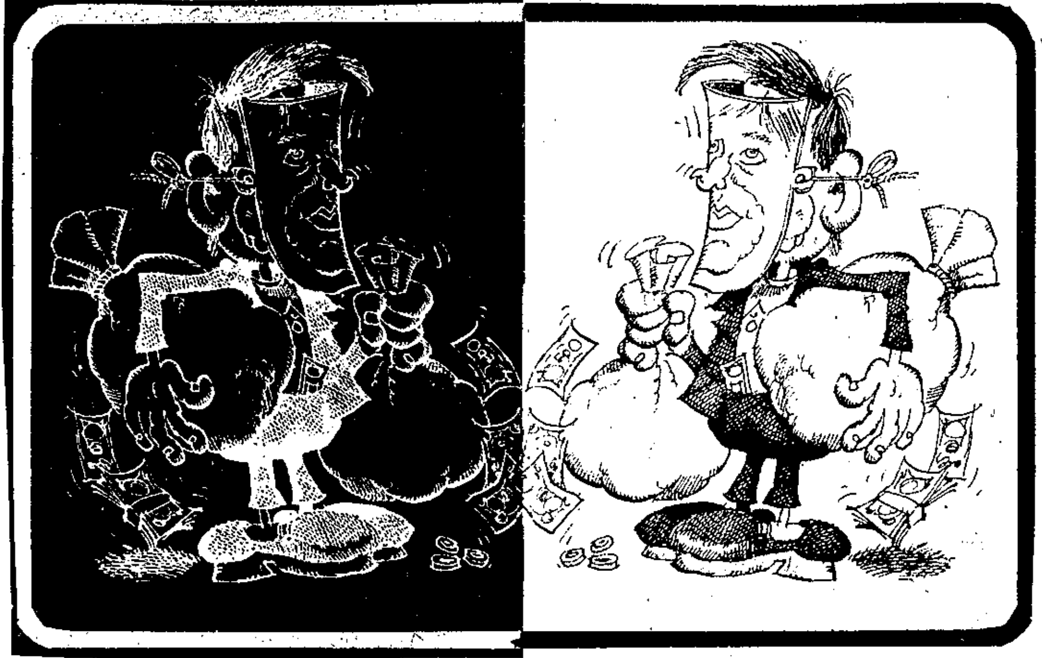
Sonu 12'de

PTT işçileri grevde Fotoğraf: Aytekin Hatipoğlu

gelecekteki meslekdaşımız yahya demirel

Gönül TAYLAN

Yahya Demirel olayı uzun süre kamuoyunun en çok ilgilendiği olay oldu. TRT Haber bültenlerinde pek önemli haber gibi değerlendirilmediyse de, bu konuya gazeteler manşetten aşağıda yer vermemeyi daha uygun buldular. Mobilya mı sunta mı, var mı yok mu soruları günlerce insanlarımızı meşgul etti. Yahya Demirel gerekçe gösterilerek hükümetin çekilmesi bile istendi.

Biz Yahya Demirel olayına pek ele alınmamış bir yanından ve teknik elemanların somut sorunlarından kalkarak değinmek istiyoruz. Hep bildiğimiz gibi Yahya Demirel adlı 25 yaşındaki bu çok-milyoner «çocuk», bir mühendis adayı. Bir başka deyişle bir yıl sonra mühendis olarak, T.M.M.O.B.'ye bağlı odalardan birinin asli üyesi olacaktır. Oda Kongresine katılacak, belki de bir listeden yönetim kurulu adayları arasında yer alabilecektir.

Biz işte bu nedenle, Yahya Demirel'in gelecekteki bir meslekdaşımız olması açısından bakalım dedik. Aklımıza hemen şu soru geldi.

Çok-milyoner genç mühendis Yahya Bey'in Odasının ilerici-yurtsever yönetim kurulunca çıkarılacak yayın organlarında, yada çalışma raporunda veya bildirilerinde, yada çalışma raporunda yer alan görüş ve önerilerle, çalışmalara karşı davranışı nasıl olacaktı acaba?

Örneğin;

— «MEYAK kesintileri geri verilmelidir?» diyen bildiriye, ya gülüp geçer, ya da çok kızardı herhalde.

Gülüp geçerdi belki. Çoğu 30 unu geçkin yaştaki, şu «beceriksiz» mühendislerin hala 4-5000 liralık kesintilerle uğraşacak kadar «yolsuz» olmalarını anlaması zordur elbet, daha 25 yaşında bir mühendis öğrencisiyken bir kerede devlet bütçesinden 20 milyon koparmış olan Yahya'nın

Veya çok kızabilirdi diyoruz... Öyle ya MEYAK kesintileri alt tarafı sokağa atılmadı ya, elbette onları «işe yaratacak» Yahya'lar vardır bu ülkede Hem sonra emekçiler ve teknik elemanlardan alınan vergi ve kesintilerle bütçe beslenmezse, Yahya'ya iade edilecek milyonlar nerden bulunacak...

Sonra teknik eleman örgütlerinin afişleme eylemi geldi gözümüzün önüne...

Kendi yaşıtı ya da amcası yaşındaki teknik elemanlar elde kova, fırça «Grevli Toplu sözleşmeli, Sendikalaşma Hakkı» ve «MEYAK Kesintilerine Hayır» afişlerini yapıştırdıkları gece yarısı, mühendislik öğrencisi Yahya ne yapmaktaydı acaba? Son model arabası ile bir gece kulübünden dönmekteydi belki de. Belki de iş üstünde görmüştür gelecekteki meslekdaşlarını o gece. Ve demiştir ki yanındakilere «anarşistler yine azdı, sokakları kirletmekteler yine. Hepsini tıkmak gerek zindana, mühendisliğin şerefini düşürüyor bunlar, Şu hale bak..»

Giderek gene mühendis Yahya'nın bağlı olacağı mühendis odasının çalışmalarını duyduğunda, nasıl davranacağını düşündük bir an...

Genç mühendis Yahya, odasının «Ulaşım Kongresi», «Ulusal Kaynaklar Kongresi», «İstanbul'un Metro Sorunu», «Konut Sorunu» gibi çalışmalarını yeterince «Teknik», «Mesleki» ve «Milli» bulmazdı sanırız.

Özellikle böyle «safsata»'larla uğraşıp da kendi ihtisas dalına giren «Teknik»'lere yer verilmediği için kızardı, büyük bir olasılıkla. Nasıl kızardı kimbilir «Hayali-mobilya» «Sunta-mobilya» gibi en son «Mesleki ve Teknik» buluşlara eğilmeyen, bırakın eğilmeyi duymamış bile olan meslekdaş ve oda yöneticilerine..

Amerika'da eğitilmiş bir «teknik» elemanın yeğeni ve «mesleki görgü-bilgisini» pek sık gittiği Avrupa'da geliştiren bir genç teknik eleman olarak bu kadar da olsun bir teknik üstünlüğü olması doğaldır elbet...

Nasıl kızardı kimbilir, «yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin emperyalist tekellere ve yerli işbirlikçilere peşkeş çekilmemelidir», «temel ve kilit sanayi, ithalat-ticaret, yeraltı ve yerüstü zenginlikler, bankacılık-sigortacılık büyük ticaret devletleştirilmelidir» diyen oda yayınlarına.

Hele, hele teşvik tedbirlerinin, «çalışanların alın terinden kesilen vergilerden oluşan devlet bütçesinin, büyük sermaye ve amcası olanlarca soyulması» demek olduğunu yazan çalışma raporları deli ederdi herhalde mühendis Yahya'yı.

«Yeter» derdi, «yeter» «Bunlar çok oluyor artık, mesleki-teknik sorunlarla uğraşacağına, kendi ideoloji ve politikalarına alet ediyorlar biz milliyetçi» ve mesleğine düşkün mühendisleri de. Bizden toplanan aidatları, devletin ve hür demokratik rejimi yıkmak, son Türk devletini kökü dışarda İdeolojilere teslim etmek istiyorlar», derdi kızarak.

Ve de büyük bir olasılıkla gelecek kongrede odasını ve meslekdaşlarını bu «anarşist» ve kökü dışarda olup, «mesleki» sorunlarla uğraşmayan, varsa yoksa «yıkıcı politikayla» uğraşan yöneticilerin pençesinden kurtarmak üzere tüm «milliyetçi» «-mukaddesatçı-» «meslek» aşkıyla yanan mühendisleri, TEK bir GÜÇ altında toplamaya çalışır bu uğurda kolları sıvar, bütçeden alıverdiği 20 milyonla dolu cüzdanını açıverirdi bu uğurda... Kimbilir...

Gizlice cezaevine girerken yakalandılar

Galata kulesini, Beyazıt meydanını birkaç kişiye satmakla üne kavuşan eski üç kâğıtçılardan Sülün Osman ve aynı yola baş koyan Zalim Şevki-Kelek Osman ikilisi Zonguldak cezaevine girmeye çalışırlarken yakalanmışlardır.

Gardiyanlar tarafından enselendikten sonra Kelek ve Sülün Osman adına ifade veren Zalim Şevki "Kötü bir maksadımız yoktu. Amacımız ustamız Yahya Demirel'in hücresine girip ondan son model üç kâğıtçılık ve avantadan zengin olmanın yollarını öğrenmekti. Ama bu bile kıvıramadık. Yuh bize.." demiştir.

elektrik mühendisliği öğrencilerinden haberler

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ İLE İSTANBULDAKİ ELEKTRİK MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ORTAK ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

E.M.O. İstanbul Şubesi Yönetim Kurulunun, İstanbul'daki elektrik mühendisliği öğrencileriyle sürdürdüğü ortak çalışmalarda önemli gelişmeler sağlandı. Birara üniversite ve akademilerin kapatılması ile kesintiye uğrayan çalışmalar, üniversite ve akademilerin açılmasından sonra yeniden başladı. İ.T.Ü., İ.T.Ü. Mühendislik Mimarlık Fakültesi, İ.D.M.M.A. Gündüz ve Akşam, Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulu, Vatan Mühendislik, Boğaziçi Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Fakülte ve Bölümlerinden sınıf temsilcisi öğrencilerden öğrenim sorunları görüşüldü. Sınıf ve fakülte temsilcileri eğitim kurumlarındaki gelişmeleri aktardılar. (Bu konuda geniş bilgiyi öbür sütunlarımızda veriyoruz.) Ayrıca E.M.O. İstanbul Şubesinin düzenleyeceği elektrik mühendisliği öğrenimi ile ilgili panele, öğrencilerin görüşlerini getirecek bir komisyon kuruldu. Komisyonun ilk toplantı tarihi olarak da 17 nisan günü seçildi. Öğrenci arkadaşlardan, Aydınlığa Doğru'ya sürekli haber getirmek üzere görev üstlenenler oldu. Bu, sayfamızdaki yazıları, görevli arkadaşların getirdiği malzemeden yararlanarak oluşturduk.

VATAN MÜH. Y. OKULU

VATAN MÜHENDİSLİK MÜDÜRÜ: 20 KİŞİ ÖLSE ÖĞRENİM SÜRECEK

Elektrik Mühendisliği Öğrenimi yapan öğrencilerin bugün baş sorunu, ne barınma, ne araç gereç, ne beslenme, ne eğlence ve kültür ne de kitap sorunudur. Ülkemizdeki tüm yüksek öğrenim yapan gençlerin sorunu nasıl önce can güvenliği ve okuluna rahatça gidebilme sorunu ise elektrik mühendisliği öğrencilerinin başta gelen sorunu da aynıdır.

23

Her köşe başında bir silahlı saldırı, her okula girişte (eğer girebiliyorlarsa) bir terör, olağan sayılmaya başlanmıştır. Siyasal iktidar ortaklığına erişen faşist terörist grupçukların yaptıklarını duymayan bir Süleyman Demirel kaldı ülkemizde (!). Demirel, radyoda, TV'de, örnek gösterin, idarenin taraf tuttuğuna, suçluların peşine düşmediğine» diye haykırarak halkı iktidarın suçsuzluğuna inandırmaya çabalamaktadır. Buyrun Sayın Demirel, işte size örnek... Vatan Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu öğrencileri anlatıyor...

Sonu 10'da

Vatan Mühendislikte faşistlerin kilitlerini kırarak içlerini boşalttıkları öğrenci dolapları

KADIKÖY MÜHENDİSLİK Y. OKULU

KADIKÖY MÜHENDİSLİK OKULUNDA BİR AVUÇ SALDIRGAN GEREKÇE GÖSTERİLEREK TEMSİLCİLİK SEÇİMLERİ ERTELENDİ

Devletleştirilen eski özel okulların tümünde öğrencilerin sorunları biribirine çok benziyor. İ.D.M.M.A. ne bağlı Kadıköy Mühendislik, Mimarlık Yüksek Okulu elektrik bölümü temsilci'i arkadaşımız okullarının durumunu ve okuldaki ilerici öğrencilerin görüşlerini şöyle dile getiriyor:

Kadıköy Mühendislik Mimarlık Yüksek Okulunun özerkliği gibi hukuki yan da tartışma konusudur. Okulumuz akademiye bağlı yüksek okuldur. Öğrencilerin istekleri okul müdürü aracılığı ile akademi senatosuna bildirilmekte ve hepside geri çevrilmektedir. **Okul müdürünün bir hademeye dahi yıllık izin verme yetkisi yoktur.** Akademi ve bağlı okullarda ayni yönetmeliklerin uygulanması gerekirken değişik uygulamalara gidilmektedir. Örneğin Akademi, Vatan ve Galatasarayda 5.— TL'ye yemek çıkarken, çıkması gerektiği halde Kadıköyde çıkmamaktadır. Nisan ayının başında yemek için Bakanlıktan 100.000.— TL gelmiştir ki bu 1 aylık yemek masrafını bile karşılayamaz.

Okulumuzda laboratuar, yeterli kütüphane ve öğretim kadrosu yoktur. Öğrencilerin yönetimde temsil hakkı olmadığı gibi; kararlı mücadelemiz so-

Sonu 10'da

baş sorun: can güvenliği

İ.T.Ü.

İ.T.Ü. DE YÖNETMELİĞE AYKIRI OLARAK, YAPILMAK İSTENİLEN SINAVLAR ÖĞRENCİLERİN DİRENİŞİ İLE KARŞILAŞTI

İ.T.Ü. de şubat dönemi sınavlarının yönetmeliğin öngördüğü 3 haftalık süre yerine iki hafta iki günde yapılmak istenmesi öğrencilerin direnişiyle karşılaştı. İ.T.Ü. öğrencileri topladıkları forumda, yönetmeliğin getirdiği haklarını savundular. Süresi kısaltılan sınavlara girmeyeceklerini senatoya duyurdular.

Öğrenci forumunda ayrıca şu görüşler öğrenci isteği olarak savunuldu:

1969 DA YAPIMI BAŞLANAN YURT AÇILMALIDIR

Yurt neden açılmalıdır?

— 1969 da Maçka'da yapımına başlanarak şu anda bitirilmiş durumdadır.

— Öğrenci arkadaşların çoğunluğu Anadoludan gelmiştir. Bu yüzden diğer yöresel ve okulumuza çok uzak; ulaşım güçlüğüne neden olan yurtlarda kalmaktadırlar.

— Daha rahat bir şekilde öğrenimlerini sürdürmek isteyen öğrenci arkadaşlardan evde kalanlar ise büyük maddi sorunlarla karşılaşmaktadırlar.

— Toplu olarak ders çalışma durumu olmamakta, arkadaşlar arasında ders çalışma konusundaki ilişkiler kopmakta; böylece başarısızlık oranı artmaktadır.

Saydığımız bu ve benzeri gerekçelerden dolayı yurt öncelikle açılmalıdır.

Sonu 10'da

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİNDE GENEL BOYKOT SÜRÜYOR

Boğaziçi Üniversitesinde yönetmeliğe ilişkin, öğrenci isteklerinin tümüyle kabul edilmemesinden ötürü, genel boykot sürüyor. Boğaziçi Üniversitesi öğrenci temsilcileri, okullarının yapısı ve boykotla ilgili olarak şunları söylediler:

Boğaziçi Üniversitesi Robert Kolej Yüksek Okulunun bir devamıdır. Ancak 1971 yılında okul devletleştirilmiştir. Okulun halen özel bir konumu vardır. Bu durumun (geçiş süresi) Temmuz 1976 da sona ermesi gerekmektedir. Ancak okulun rektörlük tarafından öğrencilerin sürdürdükleri (genellikle akademik talepler içeren) boykot sebep gösterilerek kapatılması üzerine bu tarihin de değişeceği tahmin edilmektedir.

Mühendislik Fakültesi Amerikalılar tarafından 1912 yılında kurulmuştur. Öğrenim dili halen ingilizce olan üniversite, birçok problemlerle karşı karşıyadır ve bunlar okulun bünyesinde bulunan tüm kişileri, öğretim üyelerini, işçileri ve öğrencileri ilgilendirmektedir. Karşılaşılan problemlerin çözümünde en önemli engel, eski Robert Kolejden kalma gelenekler oluyor. Örneğin, öğrencilerin sorunlarının ya da ders sistemindeki bazı aksaklıkların çözümü için referans olarak A.B.D. üniversiteleri alınıyor. Bu duruma bir tepki olarak, belirli maddeleri öne sürerek 27 Şubatta süresiz boykota başladık. Ancak okul 29 Mart 1976 günü rektörlük tarafından tatil edildi.

Bir çok yerde olduğu gibi, 'dernekler kanunu

Sonu 10'da

İ.D.M.M.A.

İ.D.M.M.A.'DAN BİR YORUM: MC İKTİDARININ ÜNİVERSİTELERE EL KOYMA İSTEĞİNE ENGEL OLALIM

İ.D.M.M.A. Akşam Elektrik Bölümü öğrencileri kendi okullarındaki durumu özetle şöyle yorumluyorlar:

İ.D.M.M.A. da öğrenciler üzerine uygulanmak istenilen faşist baskı ve terör, MC iktidarının tüm çalışanlara uyguladığı baskının bir bölümüdür. Amaç emekçi halkımızın demokratik mücadelesini durdurmaktır.

Özellikle öğrenci gençlik ve üniversite gençliği üzerinde kiralık çeteler aracılığıyle, okul basarak, dersleri engelleyerek ilerici gençleri yaralayarak, öldürerek yoğunlaştırılan terör, açık faşizme geçmek için seçilen bir yoldur.

Oku'umuzda da faşist unsurların aynı doğrultudaki davranışı görülüyor. Okulun tüm bölümlerinde olay çıkarıp okulu kapattırmak için sağa sola sataşıyorlar. Sataşma alanlarında kız arkadaşlarımız da yer alıyor.

Onların her türlü baskı ve terörlerine yığınsal çıkışlarla karşılık vermek zorundayız. Dar grup ve

Sonu 10'da

vatan müh. mim.

Başı: 9'da

BUYRUN SAYIN DEMİREL!

11Mart günü faşistler okulda yine arkadaşlarımıza saldırıp üç ünü yaraladılar. Bunu protesto etmek için 12 mart'ta devrimci öğrenciler bir form düzenlediler. Forumdan sonra topluca okul boşaltıldı. Kendilerine milliyetçi diyenler boş okula dolarak öğrencilerin dolaplarını kırdılar. Ve içlerindeki ders notlarını, teknik resim malzemelerini, projelerini, elektronik hesap makinelerini aldılar kantin girişindeki kitapçının (yaklasık) 30.000 TL. değerindeki kitaplarını aldıkları halde onun hemen yanıbaşında (sahibi milliyetçi hesap makineleri, kırtasiye malzemeleri satılan yere dokunmadılar bile..

Okul içinde «15 mart'ta komünistler tüm okullarda boykot yapacak» söylentisini yaydılar ve 15 mart'ta kendileri okulu yine işgal ettiler, okula giden hiçbir şeyden habersiz arkadaşlarımızı dövdüler. Okul bu şekilde 18 marta kadar işgal altında kaldı. Okul müdürüne ve muavine dışardan telefon edip, can güvenliğimizin olmadığını, bu yüzden derslere devam edemediğimizi söylediğimizde müdür muavini; okulun çok sakin olduğunu ve okula devam edebileceğimizi söylüyor. Oysa hemen arkasından okula gidip gelen bir arkadaş, ağzı burnu kan içinde yanımıza dönüyordu...

Okul müdürü ise her ne hikmetse böylesi olaylar olduğunda okulda görülmüyordu?...

— 18 Mart'ta sabahleyin okula girdiğimizde 10-15 dakika geçmeden Edirnekapı yurdundan gelen faşistler daha merdivenleri çıkarken hep birlikte tabancalarını çektiler ve okul içinde sağa sola ateş ederek devrimci öğrencileri okul içinde kovalamaya başladılar. Bu olaydan iki arkadaşımız taban ca, bir arkadaşımız satırla, çok sayıda arkadaş canını kurtarmak için ikinci kattan atlarken yaralandılar. Bu yetmiyormuşcasına **okula gelen polisler bir sınıfta mahsur kalan sekiz kişiyi göz altına aldı.** Olaylar sonra okulda öğrenime devam edildi.

Daha önce olaylar bu denli yoğun değilken 79 gün kapatılan okulumuz, bu kez müdürün ağzından ifade edilen:

«20 kişi ölsede öğrenim devam edecek» görüşü doğrultusunda öğrenime devam ediyor. Ama öğrencilerin en az üçte biri derslere giremedi, sınavlara da giremiyor.

kadıköy müh.

nunda aldığımız temsilcilik hakkı sudan bir bahane ile elimizden alınmıştır. Temsilcilik seçimleri hakkının bu yıl uygulanması gerekirken birinci sömestrin sona ermesine karşın temsilcilik seçimleri hala yapılamamıştır. Temsilcilik seçimlerinin yaklaştığı sırada faşist komandolar seçimleri erteletebilmek ve ilerici öğrencileri yıldırmak için saldırılar düzenlediler. Faşist komandoların saldırılarına demokrat, ilerici, yurtsever, devrimci öğrenciler aktif yığınsal çıkış yaparak oyunlarını bozdular ve anladıkları dilden cevabını verdiler. Bu oyunlar faşist komando bozuntularının Türkiye çapındaki hareketlerinin bir parçasıydı. Biz ilerici, devrimci öğrenciler olarak bundan sonra da faşistlerin oyununu bozacağız ve gereken cevabı vereceğiz. Okul İdaresi bu saldırıları gerekçe göstererek seçimleri erteledi. Biz demokratik bir hakkımız olan temsilcilik seçimlerinin kısa sürede yapılmasını istiyoruz. Bu hakkımız alınmak istenirse direneceğiz. Kantin, yemekhane sorunu çözüme kavuşmamış, baraj, vize için 30 şart, devam mecburiyeti, ödev vs. gibi bir takım formaliteler de öğrencilerin büyük çoğunluğunun yıl kaybına sebep olmaktadır. Okutulan teorik dersler hayatla bağdaştırılmıyor. Yurt açılması acil bir sorun olduğu halde şimdiye dek yetkililerden hiçbir ses çıkmamıştır. Sportif, kültürel hiçbir çalışma olanağı yaratılmamıştır. 40 ve 42. madde gibi anti-demokratik maddeler Demokles'in kılıcı gibi başımızdadır. Okulumuza düzenli bir otobüs seferi yoktur.

Eğitim sistemimizin bir parçası olan okulumuzun sorunlarının çözümü de Demokratik Üniversite ile olur. «Demokratik Üniversite» Mücadelesinin öğrencilerin gerçek eğitim yapma mücadelesi olduğunu biliyoruz. Çünkü üniversite olmadan, en geniş şekilde yönetime katılmadan, bağımsız karar verebilme gücüne sahip olmadan, halktan yana kararlar alınamaz ve üniversiteler burjuva dünya görüşünün dar çerçevesi içinde hapsedilir.

Faşist saldırganların oyununu bozmak için tekbir yumruk gibi birleşerek aktif, yığınsal çıkışlar yapalım ve demokratik üniversitenin gerçekleşmesi için mücadele edelim. Mücadelemizin kalıcı olması için işçi sınıfını yanında ve desteğinde olması gerekir. Biz Kadıköy Mühendislikteki demokrat, ilerici ve devrimci öğrenciler örgütlü bir şekilde tek bir yumruk olarak;

— Akademiye bağlı okulların ve Akademinin bir üniversite çatısı altında birleştirilmesini,

— Öğrencilerin yönetimde söz ve karar sahibi olmasını,

— 47. maddenin öğrenci lehine uygulanmasını, anti-demokratik 40. ve 42. maddelerinin kaldırılmasını,

— Yönetmeliklerin öğrenciden yana olmasını,

— Öğrencinin yıl kaybını sağlayan maddelerin kaldırılmasını,

— Eğitimin üretime yönelik olmasını,

— Bilim ve tekniğin gelişmelerine ayak uydurulmasını,

— Öğrencilerin okumasını engelleyen ekonomik sorunların çözümlenmesini

— Bütün Halk çocuklarına okuma olanaklarının verilmesini,

— Faşist yuvaların dağıtılmasını

istiyoruz ve bu uğurda sonuna dek mücadele edeceğiz. Bu mücadelede diğer okul öğrencileri, varsa dernekleri ile, ilkeli birlik oluşturarak eylem birliği yapılmasından yanayız.

i.t.ü.

Başı: 9'da

POLİSLER VE KARAKOLLARI KALKMALIDIR

«Güvenlik kuvveti» diye okullarımızda üslenen fakat birer «güvensizlik» kaynağı olan, faşist komandolarla işbirliği yaptığı somut olarak görülen polisler ve karakolları kaldırılmalıdır. Gerekçesiz yere arkadaşlarımızı tutuklayan insan onuruna yakışmayacak bir şekilde arkadaşlarımızı aradığı halde faşistleri bu aramadan muaf tutan, polisler kalktığında ancak güvenlik sağlanmış olacaktır.

i.d.m.m.a.

Başı: 9'da

kadrolarla çıkışlar bizi yanlışlara götürür. Öğrenci gençliğin kendi akademik - demokratik mücadelesini en geniş yığınlarla, tüm anti-faşist, anti-emperyalist unsurları saflarına çekerek sürdürmesi güncel sorunumuzdur.

MC İktidarının üniversitelere el koyma isteğine engel olmak, tüm ilerici gençliğin birlikteliğini sağlamak ve bu birlikteliğin işçi sınıfımızın, köylülerimizin ve tüm halkımızın yanında yerini almasıyla mümkün olabilecektir.

boğaziçi üni.

Başı: 9'da

sayesinde' Boğaziçi Universitesi öğrencilerinin kendi okul öğrenci derneklerini kurmaları engellenmiştir. Fakat ilerici öğrenciler okulda geniş bir birlik sağlamışlar ve öğretim üyeleri ile çalışanların büyük bir kesiminin desteğini sağlamışlardır. Okulda bulunan çok az miktardaki karşı eğilimli gurupçuklar ise tecrit olmuşlardır.

"kitaplara özgürlük„ten seçmeler

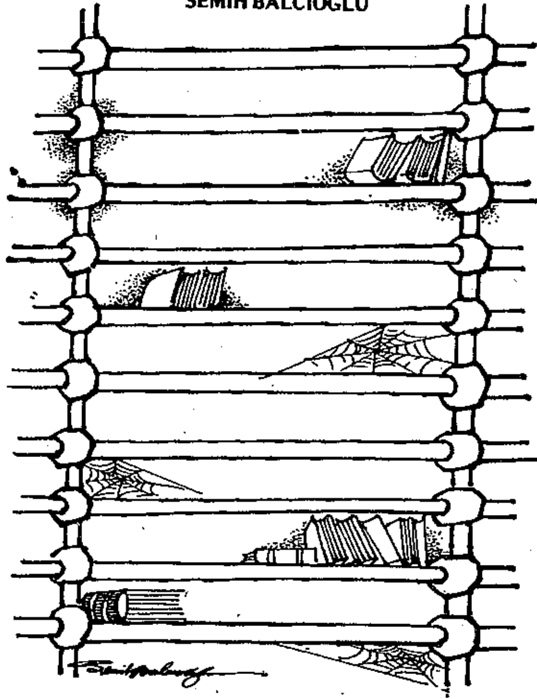
Geçtiğimiz ay Karikatürcüler Derneği bir sergi açtı. Düşünce özgürlüğünün alabildiğine kısıtlandığı, faşist saldırıların her geçen gün yeni boyutlara ulaştığı bir dönemde sanatçı sorumluluğunun örnek bir gösterisi niteliğini taşıyan sergi, Kitaplara Özgürlük adını taşıyordu. 1 - 15 nisan tarihleri arasında Tepebaşı Karikatür Müzesinde, 15 nisandan sonra da Çemberlitaş Darüşşafaka Sanat Galerisinde gerçekleşen sergiye katılan yapıtlar Karikatürcüler Derneğince bir kitap halinde toplandı.

Sergideki karikatürlerden yaptığımız seçmeleri sunuyoruz.

«Kitaplara Özgürlük» adıyla basılan kitabın önsözü şöyle :

Bir ülkede kitaplar
Toplatılmaya başladı mı
Ardından insanlar da toplatılır,
Önce kitaplar
Sonra kitap yazanlar
Derken kitap okuyanlar
Ve... Geriye kalanlar...

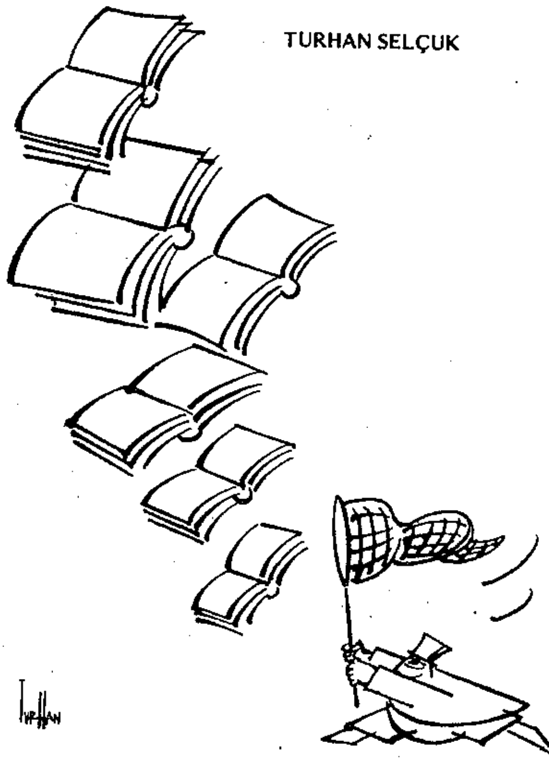
SEMİH BALCIOĞLU

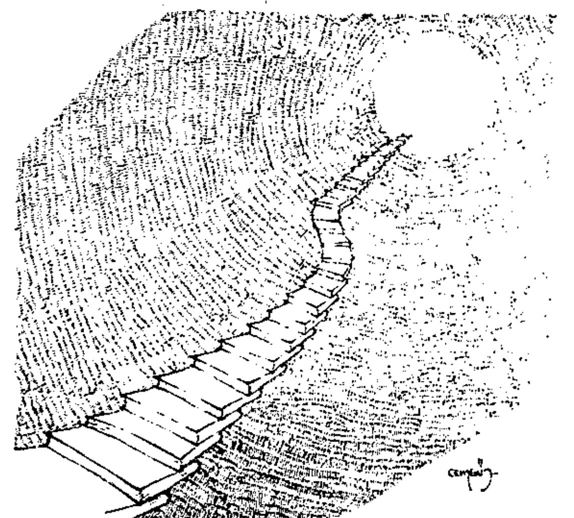
SELÇUK BAŞER

TURHAN SELÇUK

CEMALETTİN GÜZELOĞLU

başyazı

TEKNİK ELEMANLAR

Başı 1'de

sinlikle yoksullaştırmaktadır.

1947'de Truman Doktrini, 1948'de «Marshall Yardımı» uyarınca imzalanan ilk ABD'ye bağımlılık anlaşmaları, 1952'de NATO'ya sokulmamızla yeni bir aşamaya ulaşmıştı. ABD'nin «Uluslararası Komünizmin yayılmasını önlemek» yaftasına dört elle sarılan yerli egemen güçlerimiz, NATO'nun uluslararası emperyalizmin, bir ülkeye de"il, bir sisteme, sosyalizme karşı kurulan askerî örgüt olduğunun bilincindeydiler. Bu nedenle, yönetimi doğrudan Amerikalıların elindeki üslerin Türkiye'de kurulmasına olanak verdiler. Bu nedenle, ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda işlediği, U-2 uçağı olayıyla, Lübnan'a ABD çıkarması için İncirlik üssünün kullanılmasıyla somut olarak görülen antlaşmaları imzaladılar. NATO'nun bir uzantısı olan CENTO'ya bu nedenle katıldılar.

NATO ve CENTO gibi paktlardan çıkmak bu nedenle ülkemizin, halkımızın ve teknik elemanlarımızın yararınadır. Henüz meclislerden çıkmayan son ikili anlaşmalara karşı çıkmak, bu nedenle yurtsever teknik, elemanların baş görevidir.

Biz, saldırganlık anlaşmalarının yırtılmasından, tüm komşularımızla saldırmazlık antlaşmalarının yapılmasından yanayız.

Biz, silâh sanayicilerinin güçlerine güç katan, insan emeğinin ve teknik elemanların kafa emeğinin insan öldürmek üzere kullanılmasını destekleyen silâhlanma yarışına karşıyız.

Açlık ve yoksulluğun, işsizliğin bir an önce yeryüzünden silinebilmesi için dünya çapında genel bir silahsızlanmayı savunuyoruz.

aydınlığa doğru

ÜYELERİMİZDEN

Arkadaşımız Çetin Güler, 2 Nisan 1976 günü, Sayın Bayan Nezihe İşbakan ile Beşiktaş Evlendirme Dairesinde nikâhlandı. Kendilerine ömür boyu mutluluklar dileriz.

kısa kısa

● Odamız İETT mühendis montör ve işçilerine, kablo imali, enerji nakil hattı ve kablo döşenmesi ile ilgili dış kaynaklı bir teknik film gösterisi yaptı. Önümüzdeki günlerde elektrik mühendisliği öğrencilerine ve tüm üyelerimize açık gösteriler düzenlenecek. Gösteri yeri TÜTED lokali.

● DİSK'in kurucularından ve ilk genel sekreteri İbrahim Güzelce, onbinlerin katıldığı bir cenaze töreni ile toprağa verildi. Cenaze töreninde TÜTED ve İstanbuldaki tüm mühendis ve mimar odaları da temsil edildi.

● Bütün dünyada İşçi Bayramı olarak kutlanan 1 mayıs bu yıl Türkiye'de de İşçi Bayramı olarak kutlanacak.

Bilindiği gibi 1 Mayıs 1886 da A.B.D. de, Sekiz Saatlik işgünü için» onbinlerce işçinin katıldığı ilk genel grev yapılmıştı. Temmuz 1889 da da 1 mayıs, dünya işçilerinin uluslararası birlik ve dayanışma günü olarak ilân edildi.

1 Mayıs, 1925'e kadar Türkiye'de de İşçi bayramı kabul edilerek kutlanıyordu. Ancak daha sonra bahar ve çiçek bayramına dönüştürüldü.

DİSK'in düzenleyeceği 1 mayıs işçi bayramı şenliklerine, tüm çalışanların ve teknik elemanların katılması veya desteklemesi gerekiyor.

● TÜTED İstanbul Şubesinin düzenlediği, Özel Kesimde Çalışan Teknik Elemanların Sendikalaşması, konulu açık oturum geçtiğimiz ay içinde yapıldı. Bu konuda geniş bilgi TÜTED Haberlerinde çıkacak.

BİLGİSAYAR PANELİ YAPILIYOR

Şubemiz Bilgisayar Komisyonu çalışmalarının birinci bölümünü programladı. Buna göre bir bilgisayar kursu düzenlenmesi kararlaştırıldı. Bu konuda tüm üyelerimize çağrı gönderildi.

Komisyonun gerçekleştireceği ikinci önemli eylem de, «Mühendislik Hizmetlerinde Bilgisayarlar ve Türkiye'de Bilgisayar Kullanımı» konulu panel. 24 nisan günü saat 14.00 de TÜTED lokalinde yapılacak panelde Ass. Prof. Güney Gönenç (O.D.T.Ü.), Dr. Necdet Bulut (O.D.T.Ü. — Bilişim Derneği Başkanı), Doç. Dr. Yahya Karslıgil (İ.D.M.M.A.) bildiri sunacaklar.

duyuru

Odamız tüm üyelerine vermek üzere bir ajanda ve ayrıca bir el kitabı hazırlıkları yapmaktadır.

Üyelerimizin, her zaman el altında bulunacak bir ajandada ve elektrik mühendislerinin el kitabı niteliğindeki bir kitapta yer almasını uygun gördükleri bilgileri ve konuları odamıza bildirmeleri yararlı olacaktır.

Üyelerimizin ilgilerini bekliyoruz.

ODALARARSI ÇALIŞMALAR

Başı 3 de

Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin sorunları görüşüldü. İ.M.O., M.M.O.' M.O., TÜTED ve sekreterlikten oluşan bir komisyon görevli kılındı. Komisyon üniversitelerde uygulanan eğitim programları üzerine inceleme yapacak.

Koordinasyon kurulu, çalışma programının ilkelerini görüşerek karara bağladı.

İzmir'deki oda şube ve temsilciliklerinin hukuksal sorunlarını çözümlemek amacıyle bir hukuk bürosu kuruldu.

AHMET İSVAN

Başı 3'de

lektrik tarifeleri konusunda belediyenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca onay lanan tarifeyi imzalamaktan başka bir yetkisi olmadığını söyledi. «Belediye iktidarının, egemen güçlerin iktidarı oldu ğu» biçimindeki görüşünü, kamuoyuna yeterince yansıtamadığı doğrultusundaki bir eleştiriye «Belediye başkanının kamuoyuna açılma olanağı yok ve aydınlar belediye sorunlarına eğilmiyor» karşılığını verdi. Aydınlığa Doğru'nun geçen sayısında «İETT Satılıyor» başlığıyle verdiğimiz habere ilişkin olarak da «kendisinin İETT nin halka açık bir şirket haline getirilmesine karşı olduğunu» bildirdi.

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

KAMU KESİMİ VE ÖZEL KESİMDE ÇALIŞANLAR KOMİSYONU TOPLANDI

EMO bünyesinde kurulan Kamu ve Özel Kesimde Çalışan Mühendislerin Haklarını Savunma Komisyonu'nun ilk toplantısı yapılarak çalışma programı ilkeleri saptandı.

Mühendislerin en genel anlamda görevi teknoloji üretmektir. Oysa Türkiye gibi ekonomik yönden dışa bağımlı olan ülkelerde teknolojinin üretimi değil, transferi söz konusudur. Bunun sonucu olarak mühendislerimiz meslekî yönden gerçek işlevlerini yerine getirememektedirler. Kamu ve özel kesimde çalışan mühendislerin bu ortak sorunu dışında, farklı temellerden kaynaklanan sorunları da çözüm beklemektedir. Örneğin, kamu kesiminde çalışanların sendikal haklarının olmayışı nedeniyle güçlenen ekonomik ve politik baskılar, günün siyasal koşullarında her geçen gün daha fazla yoğunlaşarak sürmektedir. Özel kesimde çalışan mühendislerin ise yasal olarak tanınan sendikal hakları, işverence kullandırılması istenmeyerek, aynı baskı mekanizmasının sürdürülmesine çalışılmaktadır.

En genel hatlarıyla yukarıda belirlenen temel sorunların ışığında çalışmalara başlayan komisyonca;

1. Mühendislerin meslekî, ekonomik ve sosyal sorunlarını somut ve daha ayrıntılı bir biçimde saptamak amacıyla bir anket düzenlenmesi, bu anketin en yaygın biçimde üyelerimize dağıtılması için de EMO işyeri sözcüleriyle ilişki kurulmasına,

2. Özel kesimde genellikle uygulamada olan keyfi ücret saptama politikasına son vermek amacıyla tüm özel işyerlerinde bir taban ücret saptanması yolunda çalışmalar yapılmasına,

3. Anket sonucu saptanan sorunları ve çözüm önerilerini kapsayan bir raporun değerlendirilmek üzere yönetim kuruluna sunulmasına karar verildi.

ELEKTRİK ÜRETİMİ ÖZEL

Başı 1'de

gerekçe göstererek, özel kesimin ve petrol tröstlerinin kârlarını halkımızın sırtından çıkarmaya hakları yoktur.»

Öte yandan, daha sonra bu konuda yapılan ayrıntılı bir çalışmayı merkez yönetim Kurulumuz basına ve kamuoyuna açıklamıştır. İkinci açıklamanın metni Elektrik Mühendisliği Dergisinde yer alacaktır.

PTT İŞÇİLERİNİ

Başı 3'de

ne kötü davranan mühendislerin, bu düşüncelerini değiştirmeyeceğini, çünkü her meslekte yanlış davrananların bulunabileceğini belirttiler.

Kendilerine başarılar dileyerek ayrıldık.

Aydınlığa Doğrudan ancak kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL TELEFON: 48 50 52/EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR /AYLIK, MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR/DİZGİ: KARDEŞ MATBAASI/BASKI YENİ OFSET/İLAN FİYATI: santimi 25 TL.

Baskı Tarihi: 23.4.1976